

F. t. beslutn. vedr. handlingsplan for det medicinske område

center mellem 95,65 og 105,12, mens geriatriske afdelinger (behandling af aldersrelaterede sygdomme) har belægningsprocenter på mellem 95,20 og 104,70. Det siger sig selv, at med gennemsnitlige belægningsprocenter omkring og over 100 er overbelægninger på sådanne afdelinger mere reglen end undtagelsen.

En undersøgelse, som Ældre Sagen har fået foretaget, viser da også, at på en tredjedel af de medicinske afdelinger er der overbelægning mere end ni måneder om året («Undersøgelse om medicinske afdelinger», Ældre Sagen, november 2007).

Medicinske afdelinger har generelt højere belægning end kirurgiske afdelinger. Sundhedsstyrelsens opgørelser viser, at på landsplan har de medicinske afdelinger gennemsnitlige belægningsprocenter på 96, mens de kirurgiske belægningsprocenter i gennemsnit er nede på 86 (jf. »Virksomheden ved sygehuse 2001«, Tabel A-5, Sundhedsstyrelsen 2003). Der skal således sikres en betydelig styrkelse af kapaciteten på de medicinske afdelinger, før de gennemsnitligt opnår en bæredygtig belægning, der svarer til de kirurgiske afdelingers.

Forslagsstillerne mener, at alle patienter skal sikres en ret til en regulær seng på en stue, og at døende patienter skal have ret til en enestue. En landsdækkende handlingsplan for medicinske patienter skal derfor omfatte en udbygning af kapaciteten på sygehusenes medicinske afdelinger, så der sikres en bedre balance mellem behov og kapacitet.

2. Forbedring af personalerekruttering og -fastholdelse på medicinske afdelinger

Den nationale handlingsplan skal også komme med initiativer til at forbedre rekrutteringen og fastholdelsen af social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og læger på sygehusenes medicinske afdelinger. På eksempelvis Helsingør Sygehus rapporteredes september 2006 om overbelægning og voldsomt stressende vilkår for personalet (Frederiksborg Amtsavis, webudgave, den 18. september 2006: »Politikere skal se på problemerne på sygehus«).

Forslagsstillerne finder det uacceptabelt, at normerede sengepladser må lukkes ned, og at patienter må undvære basal pleje på grund af problemer med at rekruttere tilstrækkeligt med personale og med at organisere indsatsen bedst muligt.

Arbejdet på medicinske afdelinger er ofte fysisk og psykisk slidsomt med mange plejekrævende ældre og et uensartet arbejdspress. Et stort antal akutte indlæggelser gør det svært at planlægge arbejdet for de ansatte. Mange ledere er ansat alene på baggrund af deres

sundhedsfaglige uddannelse og ikke på baggrund af en lederuddannelse eller ledelses kvalifikationer, hvilket hindrer udnyttelse af alle personalegrupper.

Medicinske afdelinger står derfor over for særlig store udfordringer med at rekruttere den fornødne bemanning til at sikre patienterne en god pleje og behandling. Mange afdelinger må ty til dyr vikarservice for at udfylde normeringerne. Og ofte er det nyuddannede sygeplejersker, som bemander de medicinske afdelinger på sygehuse.

Det betyder, at de medicinske afdelinger har en uforholdsmæssig stor personaleudskiftning, hvilket i høj grad går ud over patienterne. Internationale undersøgelser viser, at afdelinger med stor udskiftning af medarbejdere oplever en højere patientdødelighed og længere indlæggelsestid end afdelinger, hvor der sker en mere begrænset udskiftning af plejepersonalet (jf. Dansk Sygeplejeråd 2003: »Bedre sygepleje på sygehuse – tre veje til mere sundhed for pengene«).

Sundhedsstyrelsens stillings- og vakancetælling dokumenterer samtidig, at der er lægemangel på mange medicinske afdelinger og i alt 469 ubesatte stillinger på landsplan i december 2007 (Sundhedsstyrelsens hjemmeside: »Stillinger og vakancer«). Intet tyder på, at udviklingen vender af sig selv. Tværtimod peger Sundhedsstyrelsens lægeprognose på, at der de kommende år vil blive behov for flere læger på det medicinske område, bl.a. som et resultat af den ændrede demografiske sammensætning med en stigende andel af ældre i befolkningen.

Stressende og uensartede arbejdsforhold på medicinske afdelinger er ikke blot årsag til underbemanding og rekrutteringsproblemer, men medfører samtidig, at der mangler overskud i den daglige behandling og pleje af patienterne. Dansk Sygeplejeråd har i 2003 påvist, at 70 pct. af sygeplejerskerne var nødt til at udføre ikkesygeplejefaglige opgaver på deres seneste vagt, f.eks. bestilling af prøver og varer samt koordination eller udførsel af hjælpefunktioner. Af samme rapport fremgår det, at for hver time en sygeplejerske bruger på patientpleje, bruger vedkommende 30 til 60 minutter på det efterfølgende papirarbejde (jf. Dansk Sygeplejeråd 2003: »Bedre sygepleje på sygehuse – tre veje til mere sundhed for pengene«).

Forslagsstillerne mener, at patienter skal opleve, at personalet har overskud til deres pleje, omsorg og rehabilitering. Derfor skal regeringen som et led i en national handlingsplan udarbejde en strategi for forbedringer af rekrutteringen og fastholdelsen af det fornødne personale. Det bør som et minimum sikres, at bemanningen på landets medicinske afdelinger svarer til normeringerne.